

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. VIII. Responsio ad aliam repraehensionem allegationis scripturae ex
Genesi tanquàm violenta, vbì redarguuntur Magdeburgenses de
mendacio & ignorantia, & explanatio loci sapientissimè & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Vnde factum
fit, vt fidem
amiserint Lu-
terani & Cal-
uiani, secundū
verissimā Cy-
priani senten-
tiam.

ecclesiam Rom. & cum successore Principis Apostolorum euangelium cō-
tulissent, nè in vacuum curret, sicut hæcenus cucurrerunt, & adhuc cur-
runt: & indè fidei sanitatem ac firmitatē, ex sanitate ac firmitate fidei Petri,
pro qua Dominus vsq; ad consummationē seculi orauit, & exauditus est,
tanquā ex petra Apostolica & salutari medicina reportassent. nunc autem
experimur, verissimè à B. Cypriano, grauisimo sanctitatis & eruditionis
Magistro, & in verbis Dei intelligendis & docendis perfecto, scriptū esse ad
Cornelium Pontificem, non aliundè hereses obortas, aut nata esse schisma-
ta, quā indè, quòd sacerdoti Dei nõ obtemperatur, nec vnus in ecclesia ad
tempus sacerdos, & ad tempus Iudex vice Christi cogitatur.

*Responsio ad aliam reprehensionem allegationis scripturæ ex Genesi
tanquā violentæ, vbi redarguitur Magdeburgenses de mēdacio & igno-
rantia. & explanatio loci sapientissimè & accommodatissimè allegati. Item
responsio ad aliam reprehensionem argumentationis in epistola Clementis
quarta, & in epistol. Telesphori. vbi etiam redarguuntur Magdeburgens.
de ignorantia & malitia. Cap. 8.*

Sed quoniam satis iam, vt arbitror, refutatum est, quod Magdeb. de ec-
clesia catholica super hanc petram, id est, super sedem Apostolicā fun-
data, vt sanctus Anacletus ait, tanquā indoctissimè & insulsiusimè ex-
positum obijciebant, & argumentis scripturæ sanctæ, ac veterum patrū te-
stimonij totus euangelij locus explicatus est: pergamus deinceps ad alia,
quæ in eadem epist. Anacleti prima iidem notârunt, hîc quoquē more suo
blasphemantes, quod ignorant. Illud enim, inquit, violentius & crassius
Gen. 19. Dominus per Moysen loquitur, dicens de Lot, Ingressus es quidē
vt aduena, nunquid, vt iudices? ergo peregrina submouenda sunt iudicia.
nam illud nõ Dominus per Moysen loquitur, sed Sodomitæ hospites Lot
ad stuprum exprobrant ei, quòd cum sit aduena Sodomæ, nolit tamen eo-
rum cupiditatibus obtemperare.]

Commentum
& calumnia
Magd.
Gene. 19.

Dent. 4.

Hic quoquē deprehensi sunt Magd. in calumnia manifesta. Anacletus enim
sic scripsit, vt perspicui potest à quouis, qui locum epistolæ relegere volū-
rit. Leges (inquit) ecclesiæ Apostolica firmamus autoritate, & peregrina
iudicia submouemus. vnde & Dominus mentionem faciens Lot, per Moy-
sem loquitur, dicens: Ingressus es quidem, inquit, vt aduena, nunquid vt
iudices? Inquit, dixit Anacletus, sicut Moyses ipse scripsit: Sic enim ait, In-
gressus es, inquit, scilicet Sodomitæ. isti verò boni viri & æqui iudices,
non curantes, quod Dominus per eundem Moysen præcepit, inquit, Nõ
addetis ad verbum, quod vobis loquar, nec auferetis ex eo: sustulerunt il-
lud, inquit, vt loci calumniæ suæ relinquerent, subiungentes: Nam illud
non Dominus per Moysen loquitur, sed Sodomitæ: in quo non solum ca-
lumniam, sed ignorantiam prodiderunt, Hoc enim quod Sodomitæ inquit,
unt,

unt, vt Moyses narrat, & Anacletus ipse recitat, Dominus per Moysen Prophetam & scribam suum loquitur ad nostram scilicet doctrinam, vt prudentissimè idem Pontifex Anacletus admonuit, cum statim subiunxit: unde facillè intelligeremus, quorsum spectaret, quod narrat, dixisse Sodomitas sancto Lot: Ingressus es vt aduena, nunquid vt iudices? cum subiunxit, inquam, Vnaquæq; puincia, tam iuxta ecclesiasticas, quàm iuxta seculi leges, suos debet iustos, & non iniquos, habere iudices, & non externos, nisi apostolicæ sedis huius decreuerit autoritas, quatenus quicumque causam habuerit, apud suos iudices iudicetur: & non ad alienos causa vagandi, stimulante proteruia, suam despiciens patriam, transeat. Huc ergò spectabat, quod sanctus Anacletus narrauit, dixisse Sodomitas, vt intelligeremus, si hoc secundum seculi leges fit, quanto magis fieri debere secundum ecclesiasticas leges? debere dico vnamquamque prouinciam habere iudices iustos, & non externos: peregrinamq; iudicia ad contemptum patriæ pertinere, nisi propter aliquam iustam causam aliter primæ sedi visum esset. Sodomitæ enim contemni patriam suam satis significabant, cum inquirunt, Ingressus es vt aduena, nunquid vt iudices? iudicare enim illos videbatur, quoniam S. Lot, vir ad spectu & auditu iustus, vt beatus Petrus de eo dixit, Nolite, inquit, quæso fratres mei, nolite malum hoc facere. Hoc ergò illi exprobrarunt Sodomitæ, quod cum aduena esset, tanquam Iudex tamen eos reprehenderet, inquit: Nolite hoc malum facere. Sed Magdeburgens. cum nec hoc intelligerent, dixerunt, ad stuprum exprobrasse ei, quod cum aduena esset, nollet tamen eorum cupiditatibus obtemperare. Quis non rideat, vel potiùs desleat istorum tarditatem ingenij, ex cæcitate mentis proficiscentem? quis enim vnquam diceret præter istos, speciem vllam Iudicis præ se ferre eum, qui alterius cupiditati non obtemperet? Illa verò conclusio, istorum quoque sit, vt sunt valentes dialectici, Dominus per Moysen loquitur, dicens de Lot, Ingressus es quidem vt aduena, nunquid vt iudices? Ergò peregrina submouenda sunt iudicia. in Anacleti enim epistola nunquam eam legerunt. explicatum verò est, quomodo & qua ratione ad iudicia peregrina submouenda pertineret, quod de Sodomitis & de S. Lot Pontifex Anacletus valde prudenter & appositè recitauit. Simili exemplo, ab humanis legibus sumpto, vsus est Eleutherius in epistola sua. Sanciens enim, nè quid in iudicio absque legitimo accusatore fieret: nam si leges, inquit, seculi accusatores requirunt, quanto magis ecclesiasticæ regulæ? docent enim terrestria & humana, quæ sint ecclesiastica atque cælestia. Huc etiam pertinet, quod Calixtus primus, Pontifex quoque Apostolicus, in epistol. 2. scripsit: Quis enim (inquit) dubitat, leges humanas rationi & honestati non repugnantes, esse amplectendas? præsertim vbi vel publicæ consulunt vtilitati, vel ecclesiasticæ dignitatis autoritatem defendunt, & eo adminiculo tuentur? Rursus Chryssippi isti, qui omnem argumentationis formam, quam ipsi non intelligunt, reprehendunt & rident,

Bb 2 & in-

Quo Magd. cū
calumnia sua
simul ignorā-
tiam prodide-
runt.

2. Pet. 2.
Explicatio lon-
ci epist. Ana-
cleti quem
Magd. non in-
tellexerunt.

Conclusio à
Magd. per ca-
lumniam &
infestā facta
in epist. Ana-
cleti.

& inde fictam esse epistolam persuadere volunt: Simile, inquiunt, exemplū, scilicet argumētationis proximè reprehensè, extat in 4. epist. Clemētis, sub finem: Sed & illa species castimonie obseruanda est, vt ne passim & libidinē solius causa, cum sceminis coeat quis, sed posteritatis reparandæ gratia. Deinde subiungit Clemens: Quæ obseruatiō cum etiam in nonnullis pecudibus inueniatur, pudori est, si non ab hominibus rationabilibus, & Deum colentibus, obseruetur: Ergo omnes peccauerunt, & egent auxilio Dei.

*Alia conclusio
imprudētē à
Magd. repræ-
hensa in epist.
4. Clemētis.*

Hanc conclusionem Magd. reprehendere, & Clementis esse negare maluerunt, quàm considerare, quam vim haberet. Habet enim hanc, (vt intelligere licet ex antecedenti enthymemate siue sententia, quæ est, Pudori esse, nō obseruari hanc castitatis speciem à rationabilibus, & Deum colentibus) si ratio naturalis & lex colendi Deum, non sufficit ad obseruandam hanc speciem castitatis, quam pecudes sine ratione & lege, solo naturæ instinctu seruant, & ita mutabiles sunt homines: sequitur, omnes esse peccatores, & auxilio Dei ad benè viuendum indigere: quo nihil neq; verius, neq; subtilius, nec ad rem accommodatius dici potuit. Hac enim conclusione admonuit, quid laicos facere oporteret ad seruandam hanc speciem castitatis coniugalis, in qua turpissimum fit, à quibusdam pecudibus vincī: scilicet oportet auxilium à Deo petere, siquidem omnes peccauerunt, & indigent gratia, non solum vt sanentur, sed etiam, vt sani facti, rectè operentur. Eadem Pauli sententia vsus est Athanasius in eundem sensum, in epist. ad Episcopos Africæ: Creata (inquit) mutabilia esse, nemo inficiās iuerit, cum & angeli præuaricati sint, & Adam non obediuerit, & omnes egeant gratia Dei. Addunt præterea Magd. Et in epist. Telesphori, vbi dicit, hymnum angelicum recitandum solenniter in Missarum solennijs, infert: Ipsi enim, qui proprio ore corpus Domini conficiunt, ab omnibus sunt audiendi, obediendi, atq; timendi, & non lacerandi, aut detrahendi. Quæro à vobis, Magdeburgenfes, cur dixistis, infert Telesphorus? quis vnquam dixit, nisi vos, coniunctionē Enim, ad conclusionem rationis adhiberi? Cur, inquam, dixistis, infert Telesphorus? nisi quia fingere voluistis, & persuadere nesciētibus, quasi ita Telesphorus ridiculè argumentaretur, hymnus recitandus est ab Episcopis in solennijs, ergo ipsi qui proprio ore corpus Domini conficiunt, ab omnibus sunt audiendi & obediendi, & à nemine lacerandi, &c. At Telesphorus nullam hinc conclusionem ne somniauit quidem, sed potiùs rationem reddidit, cur sacerdotes & Episcopi non essent temerè à laicis accusandi. de quo cum paulo suprâ admonere cœpisset sub nomine clericorum, quod latiùs patet, & quædam interiecta essent de sanctitate vitæ clericorum, de ieiunio 7. hebdomadarum, de celebratione Missæ in nocte natiuitatis, & de hymno angelico recitando, iterum redit ad intermissum locum de non accusandis clericis. & iam propriè de clericis sacerdotibus loquens, causam reddit, quare non sint à vulgo laicorum arguendi & accusandi: quia scilicet ipsi, qui tantæ dignitatis sunt, vt corpus Domini ore suo consecrent,

*Alia conclusio
ficta à Magd.
in epist. Telesphori.*

& con-

& conficiant, tanquàm magistri populi, ab omnibus sunt audiendi & timendi: siquidem ab ipsis populus benedicatur, instruitur, & corrigitur. at eos, à quibus lacerantur & accusantur, corrigere minimè possunt. An non sunt hæc consentanea? nõ pudet vos Magdeburgenses sic omnia inuertere & deprauare? omnia in peiorem partem malitiosè rapere? nulla æquitate vti neque quæ dicuntur, neque causas eorum quæ dicuntur, vllò modo considerare?

*Non pudet
Magdeb. in-
uertere, deprauare,
fingere.*

Quomodo quod Eleutherius ad Episcopos Gallie scripsit, commississe eis ecclesiam vniuersalem, quia non intellexerunt Magdeb. falsò existimãrunt primatui ecclesie Rom. repugnare. & quomodo intelligendum sit, ex ipso Eleutherio intelligi, & ex ijs, quæ Gregor. Nazian. de S. Athanasio & Cyrilliano in eorum epitaphijs scripsit, & ex epistola Ioannis Hierosolymitani Patriarchæ ad Theoph. Alexandr. & ex Sidonij Apollinaris sensu de inscriptione epistolæ Clementis ad Iacobum. Cap. 9.

Sed prosequamur reliqua. Aiunt præterea multa in his Epistolis esse perplexa & contraria, vt in Eleutherij Epist. Huius rei gratia vniuersalis vobis Gallis commissa est ecclesia si hoc, inquiunt, verum est, quomodo principatû tribuit ecclesie Romanæ? Hæc posteriora destruunt priora. Non est reprehendendus author, præsertim Apostolicus, si quid in libro suo aut epistola dicat, quod non quiuis facillè intelligat, aut quod aliqui indocti ad suam perditionem deprauent, vt beatus Petrus de epistolis Pauli scripsit In quibus sunt, inquit, quædam, quæ indocti & instabiles deprauant, sicut & cæteras scripturas ad suam ipsorum perditionem. Huiusmodi est, quod Eleutherius scribit ad Gallie Prouincias, id est, ad Episcopos earum: Huius rei gratia vniuersalis vobis à Christo Iesu commissa est ecclesia: vt pro omnibus laboretis, & omnibus opem feratis. quod quidem quia Magdeb. non intelligunt, primatui Romanæ ecclesie repugnare arbitrantur. Explicentus ergò nos, qua ratione vniuersalis ecclesia commissæ illis dicatur: & quomodo intelligendum sit. idem enim dixit Clemens Rom. lib. 6. de Apost. constit. cap. 14. Scripsimus, inquit, vobis omnibus, scilicet Episcopis, hanc Catholicam doctrinã ad confirmandû vos, quibus Episcopatus vniuersalis creditus est ac commissus. Episcopatum vniuersalem, siue ecclesiam vniuersalem dicit Episcopis commissam, scilicet per partes, id est, suam cuique eorum partem Episcopatus vniuersalis, siue ecclesie vniuersalis, pro qua parte ita laborare, & cui ita præsidere quisque debet, vt suus in ea labor & præsentia, ad omnes mundi ecclesias, tanquam ad membra vnius corporis, pertineat, iuxta Apostolicam illam humani corporis analogiam siue proportionem: cuius membra, inquit, ipsum pro inuicem sunt sollicita: & si patitur vnum membrum, compatitur

2. Pet. 3.

Quomodo secundum scripturam, & veterum auctoritatem, & apostolicam const. ecclesia vniuersalis commissæ sit episcopis, nec id repugnet primatui. 1. Cor. 12.